

ҚОНУНИ ҶУМҲУРИИ ТОЧИКИСТОН ДАР БОРАИ СОБИҚАДОРОН

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

(Қонун аз 1.02.1996 № 223, аз 28.02.2004 № 9, аз 30.07.2007 № 290, аз 12.01.2010 № 594, аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843, аз 24.12.2022 № 1939; 13.11.2024с., №2103)

Қонуни мазкур вазъи ҳуқуқии собиқадоронро муайян намуда, тартиби амалисозии сиёсати давлатиро нисбати собиқадорон муқаррар менамояд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843).

ФАСЛИ I. ҚОИДАҲОИ УМУМӢ

Моддаи 1. Мақсад ва вазифаҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Мақсади қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон таъмини зиндагии шоиста барои собиқадорон ва иштироки онҳо дар соҳаҳои гуногуни ҷамъияти ва давлати мебошад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843).

Вазифаҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон аз инҳо иборатанд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843):

танзими муносибатҳои ҷамъиятӣ, ки субъекти онҳо собиқадорон мебошанд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843);

ҳимояи ҳамаҷонибаи ҳуқуқи озодиҳо ва манфиатҳои собиқадорон (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843);

дар ҷамъият устувор намудани муносибати бозғиромона нисбати собиқадорон (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843);

тарбияи ватандӯстонаи шаҳрвандон.

Моддаи 2. Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи собиқадорон ба Конститутсияи Ҷумҳурии Тоҷикистон асос ёфта, аз Қонуни мазкур, дигар санадҳои меъёрии ҳуқуқии Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин санадҳои ҳуқуқии байналмилалӣ, ки Тоҷикистон онҳоро эътироф кардааст, иборат мебошад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843).

Моддаи 3. Таносуби байни ин Қонун ва шартномаҳои байналхалқӣ

Агар дар шартномаи байналмилалӣ Ҷумҳурии Тоҷикистон меъёрҳои муқаррар шуда бошанд, ки аз меъёрҳои Қонуни мазкур тафовут доранд, он гоҳ меъёрҳои шартномаи байналмилалӣ истифода бурда мешаванд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843).

Моддаи 4. Доираи амали Қонуни мазкур

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Амали Қонуни мазкур нисбати шахсоне татбиқ мегардад, ки дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон суқунати доимӣ дошта, мувофиқи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон собиқадор эътироф шудаанд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843).

Моддаи 5. Татбиқи амали Қонуни мазкур нисбати собиқадороншаҳрвандони хориҷӣ ва шахсони бешаҳрванд

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Собиқадороне, ки шаҳрвандони хориҷӣ ё шахсони бешаҳрванд буда, муваққатан ё доимӣ дар ҳудуди Ҷумҳурии Тоҷикистон суқунат доранд, дар доираи муқаррарнамудаи шартномаҳои

байналмилалии Ҷумҳурии Тоҷикистон ва Қонуни мазкур аз ҳуқуқу кафолатҳо ва имтиёзҳо истифода мебаранд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 6. Мафҳумҳои асосӣ

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Дар Қонуни мазкур мафҳумҳои асосии зерин истифода мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*):

«кам кардани (озод будан аз) пардохти хизматрасонии коммунали»обтаъминкуни, обпартои, кашонда бурдани партовҳои маиши ва дигар партовҳо, таъминот бо газ, таъминот бо гарми ва қувваи барқ - дар ҳудуди меъёрҳои истифода аз хизматрасониҳои коммунали;

«кам кардани (озод будан аз) пардохти хизмати алоқа» - пардохти пули телефон, радио, ҳаққи истифодабарии антеннаи коллективи - дар ҳудуди меъёрҳои истифода аз хизматрасонии алоқа;

«кам кардани (озод будан аз) пардохти ҳаққи манзили ишғолнамудаи истиқомати» - кам кардани (озод будан аз) пардохти ҳаққи масоҳати умумии манзили ишғолнамудаи истиқомати - дар ҳудуди меъёрҳои иҷтимоӣ.

ФАСЛИ II. СИЁСАТИ ДАВЛАТ НИСБАТИ СОБИҚАДОРОН

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Моддаи 7. Сиёсати давлат нисбати собиқадорон

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Сиёсати давлат нисбати собиқадорон аз статуси конститусионии Тоҷикистон ҳамчун давлати иҷтимоӣ бармеояд, ки он барои муҳайё намудани шароит ҷиҳати таъмини зиндагии шоиста ва рушду камолати инсон нигаронида шуда, маҷмӯи тадбирҳои ҳуқуқи, иҷтимоӣю иқтисодӣ, фарҳангӣю маърифатӣ, ташкили ва тадбирҳои дигарро дарбар мегирад, ки онҳо чораҳои зайлро пешбини мекунад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*):

Таҳия ва татбиқи барномаҳои мақсаднок, ки ҳимояи ҳуқуқи ва иҷтимоии собиқадоронро таъмин менамоянд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);

аз тарафи мақомоти ҳокимият ва идораи давлати ба назар гирифтани манфиатҳои собиқадорон ҳангоми таҳия ва татбиқи муҳимтарин барномаҳои давлатии тараққиёти иҷтимоӣю иқтисодии кишвар (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);

чалб намудани собиқадорон барои иштироки бевосита дар идоракунии давлат ва ҷамъият (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);

мусоидат намудан ба ташкилотҳои собиқадорон дар амали гардонидани вазифаҳо ва ваколатҳои онҳо (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);

таблиғ намудани аҳамияти хизмати ҳарби ва фаъолияти меҳнати, нуфузу эътибори мукофотҳои давлати барои қонамоиҳои ҷанги ва меҳнати.

Моддаи 8. Кафолатҳои ҳимояи иҷтимоӣ ва ҳуқуқи собиқадорон

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

1. Давлат таъмини дараҷаи шоистаи зиндагиро ба собиқадорон кафолат дода, ҳуқуқу озодӣ ва манфиатҳои онҳоро ҳимоя мекунад. (**ҚЧТ аз 13.11.24 № 2103**).

2. Ҳуқуқҳо ва дигар тадбирҳои ҳимояи иҷтимоӣ, ки пештар барои собиқадорон ва оилаҳои онҳо тавассути қонунгузори Иттиҳоди ҶШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар карда шудаанд, бе додани подоши баробарарзиш ба тартибе, ки Қонун муайян кардааст, бекор карда шуда наметавонанд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

3. Ба ҳеч гуна маҳдуд кардани ҳуқуқ ва имтиёзҳои, ки Қонуни мазкур барои собиқадорон ва аҳли оилаҳои онҳо пешбини мекунад, роҳ дода намешавад (**Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.24 № 2103**).

4. Амалигардонии ҳуқуқ ва кафолату ҷуброне, ки қонунгузори дар бораи собиқадорон муқаррар намудааст, аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон таъмин карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 9. Вазифаҳо ва ҳуқуқҳои мақомоти давлати, шахсони мансабдор, корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо ва шахрвандон нисбати собиқадорон

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот шахсони мансабдор, корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шаклҳои моликият ва шароити хоҷагидори ва шахрвандон бояд дар ҳаққи собиқадорон ба аломати эътирофи хизматҳои шоистаашон дар назди давлат ва ҷамъият ғамхори зоҳир намоянд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*). (*Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2039*).

Мақомоти давлати, корхонаҳо, ташкилотҳо ва муассисаҳо, сарфи назар аз шакли моликият ва шароити хоҷагидори, метавонанд дар бораи аз ҳисоби захираҳои ҳуди дидани чораҳои иловагии нисбати ҳимояи иҷтимоии собиқадорон, ки дар Қонуни мазкур пешбини нашудаанд, қарор қабул намоянд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 10. Ташкилоти собиқадорон

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Собиқадорон бо мақсади ҳифзи ҳуқуқҳои худ дар Ҷумҳурии Тоҷикистон метавонанд ташкилотҳои ҷамъиятӣ таъсис диҳанд.

Ташкилотҳои собиқадорон фаъолияти худро мувофиқи қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон ва оинномаи ташкилот амалӣ менамоянд ва ҳуқуқ доранд ҳангоми таҳия ва қабули қарорҳои, ки мақомоти давлатӣ нисбати онҳо қабул менамоянд, иштирок кунанд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 11. Кафолатҳои фаъолияти ташкилотҳои собиқадорон

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Мақомоти давлатӣ, мақомоти худидоракунии шахрак ва деҳот инчунин корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳо, сарфи назар аз шакли моликият ва шароити хоҷагидори, дар доираи салоҳиятҳои худ метавонанд ба ташкилотҳои собиқадорон ёрии молияви расонанд, аз ҳисоби маблағи бучетҳои дахлдор қарз диҳанд, ройгон ё дар асоси имтиёзнok дар ихтиёри онҳо ҷою биноҳо, таҷҳизот ва амволи дигарро, ки барои иҷрои вазифаҳои оинномавиашон заруранд, вогузор намоянд (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843*). (*Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2039*).

Моддаи 12. Кафолатҳои фаъолияти корхонаҳое, ки моликияти ташкилотҳои собиқадорон мебошанд

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Корхонаҳое, ки моликияти ташкилотҳои собиқадорон мебошанд, аз пардохти андозҳо ва бочу хироч дар мавридҳо ва ба тартибе, ки қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст, пурра ё қисман озод буда метавонанд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

ФАСЛИ Ш. КАТЕГОРИЯИ СОБИҚАДОР

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Моддаи 13. Категорияи собиқадорон

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

1. Собиқадорон ҳуқуқу озодихои сиёсӣ, иҷтимоию иқтисодӣ ва шахсӣ дошта, дорои уҳдадорихое мебошанд, ки Конститутсия ва дигар санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон пешбинӣ намудаанд. (**ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103**)

2. Собиқадорон ба чунин категорияҳо тақсим мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*):

- собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);
- собиқадорони амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);
- собиқадорони хизмати ҳарби (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);
- собиқадорони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ; (**ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103**)
- собиқадорони меҳнат (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 14. Собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани шахрвандоне мебошанд, ки дар амалиёти ҷанги барои ҳифзи Ватан ё таъминоти қисмҳои армияи амалкунанда дар минтақаҳои амалиёти ҷанги бевосита иштирок кардаанд, инчунин шахсоне, ки хизмати ҳарбиро солҳои Ҷанги Бузурги Ватани сипари намудаанд, дар ақибоҳ шаш моҳ, ба истиснои давраи қор дар қаламрави муваққатан аз тарафи душман истилогардидаи ИҶШС, қор кардаанд, ё барои меҳнати фидокорона ва хизмати бенуқсон дар ақибоҳ бо ордену медалҳои ИҶШС дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватани мукофотонида шудаанд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Чунин шахсон собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани шуморида мешаванд:

а) хизматчиёни ҳарби, аз ҷумла ба эҳтиёт ҷавобшудагон (ба истеъфо баромадагон), ки хизмати ҳарбиро дар қисмҳои ҳарби, штабҳо ва муассисаҳои дар давраи Ҷанги граждани ва Ҷанги Бузурги Ватани ба ҳайати армияи амалкунанда дохилшаванда адо намудаанд, дар амалиёти дигари ҷанги барои ҳифзи Иттиҳоди ҚШС иштирок кардаанд, партизанҳо ва пинҳонкорони Ҷанги граждани ва Ҷанги Бузурги Ватани;

б) хизматчиёни ҳарби, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромада, инчунин шахсони ҳайати роҳбари ва қатории мақомоти қорҳои дохили ва амнияти давлатии Иттиҳоди ҚШС, ки хизматро дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани дар шахрҳое адо намудаанд, ки иштирок дар муҳофизаи онҳо ба собиқаи хизмат ҷиҳати таъин намудани нафақа аз рӯи шарту шароити барои хизматчиёни ҳарбии қисмҳои ҳарбии армияи амалкунанда муқарраршуда ҳисоб карда мешавад;

в) шахсони ҳайати кирои Армияи шӯрави, Флоти ҳарбии Баҳри, қўшунҳо ва мақомоти қорҳои дохили ва амнияти давлатии ИҶШС, ки дар қисмҳо, штабҳо ва муассисаҳои ба ҳайати армияи амалкунанда дохилшаванда дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани аз рӯи штат соҳибмансаб буданд ё дар он даврҳо дар шахрҳое буданд, ки иштирок дар муҳофизаи онҳо ба собиқаи хизмат ҷиҳати таъин намудани нафақа аз рӯи шарту шароити барои хизматчиёни ҳарбии қисмҳои армияи амалкунанда муқарраршуда ҳисоб карда мешавад.

г) шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани дар ҳайати қисмҳои ҳарби, штабҳо ва муассисаҳои ба ҳайати армияи амалкунанда ва флот дохилшаванда ба сифати писархондҳои (тарбиягирандагони) полкҳо ва юнгаҳо шомил буданд;

д) шахсоне, ки дар амалиёти ҷанги бар зидди Германияи фашисти ва иттифоқчиёни он дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватани дар қаламрави кишварҳои хориҷи дар ҳайати отрядҳои партизани, гурӯҳҳои пинҳонқор ва дигар воҳидҳои зиддифашисти иштирок кардаанд;

е) хизматчиёни ҳарби, аз ҷумла онҳое, ки ба эҳтиёт (истеъфо) баромадаанд, шахсони ҳайати роҳбари ва қатории мақомоти қорҳои дохили ва амнияти давлати, шахсоне аз ҷумлаи ҷанговарон ва ҳайати фармондеҳии баталонҳои киркунанда, взводҳо ва отрядҳои муҳофизати халқ, ки супоришҳои Ҷангии ҳукумати Иттиҳоди ҚШС-ро дар давраи аз 1 январи соли 1944 то 9 майи соли 1945 дар қаламрави ИҶШС, ҚШС Белоруссия, ҚШС Литва, ҚШС Латвия ва ҚШС Эстония иҷро кардаанд.

Моддаи 15. Дигар категорияҳои шахрвандоне, ки ба собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани баробар карда шудаанд

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Ба ҷумлаи собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани, ки дар моддаи 14-уми Қонуни мазкур пешбини гардидаанд, чунин шахсон низ дохил мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*):

а) коркунони воҳидҳои махсуси Комиссариати халқии роҳҳо, Комиссариати халқии алоқа, ҳайати шинокунандаи киштиҳои шикори ва нақлиёти ва ҳайати парвозу боркашонии авиатсияи Комиссариати халқии саноати моҳии собиқ Иттиҳоди ҚШС, Флоти баҳрию дарёи, ҳайати парвозу боркашонии авиатсияи роҳҳои асосии баҳрии шимоли, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани ба ҳолати шахсони ба ҳайати Армияи Сурх дохилбуда гузаронида шуда, ба манфиати армияи амалкунанда ва флот вазифахоро дар ҳудуди сарҳадҳои ақибгоҳии фронтҳои амалкунанда, минтақаҳои оперативии флотҳо иҷро менамуданд, инчунин аъзоёни экипажи киштиҳои флоти нақлиёти, ки дар оғози Ҷанги Бузурги Ватани ба бандарҳои давлатҳои дигар боздошта шуда буданд;

б) шахсоне, ки дар объектҳои мудофияи зиддиҳавои, мудофияи зиддиҳавоии маҳалли, дар сохтмони иншоотҳои мудофияви, базаҳои баҳри, аэродромҳо ва дигар объектҳои ҳарбии ҳудуди сарҳади ақибгоҳии фронтҳои амалкунанда, дар қитъаҳои роҳи оҳан ва автомобилии ба фронт наздик, дар госпиталҳои эвакуатсионӣ ва поёздҳои санитарӣ дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватани кор кардаанд;

в) кормандони муассисаҳо, ташкилотҳо (аз ҷумла муассисаҳо ва ташкилотҳои фарҳанг ва санъат), намояндагони воситаҳои ахбори оммави, ки дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватани ба ҳайати армияи амалкунанда ба командировка фиристода шудаанд;

г) шахсоне, ки дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватани аз тарафи мақомоти ҳокимияти маҳалли ба ҷамъоварии муҳимот ва техникаи ҳарбӣ, аз мина тоза кардани минтақаҳо ва объектҳо ҷалб карда шудаанд;

д) шаҳрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград (аз 8 сентябри соли 1941 то 27 январӣ соли 1944) дар корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои шаҳр кор кардаанд ва бо медали «Барои мудофияи Ленинград» мукофотонида шудаанд ва шахсоне, ки бо нишони «Сокини Ленингради дар муҳосирабуда» мукофотонида шудаанд;

е) шахсоне, ки бо ордену медалҳои Иттиҳоди ҚШС барои меҳнати фидокорона ва хизмати бенаҷосони ҳарбӣ дар ақибгоҳ дар солҳои Ҷанги Бузурги Ватани мукофотонида шудаанд;

ж) шахсоне, ки дар давраи аз 22 июни соли 1941 то 3 сентябри соли 1945 дар хизмати ҳарбӣ, дар хизмати мақомоти корҳои дохили ва амнияти давлати на камтар аз шаш моҳ буданд (ғайр аз шахсоне, ки дар хизмати армияи амалкунанда қарор доштаанд);

з) шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани дар ақибгоҳ камаш шаш моҳ, ба истиснои вақти кор дар марзҳои муваққатан истилошудаи ИҚШС, кор кардаанд;

и) собиқ маҳбусони ноболиғи лагерҳои концентратсионӣ, гетто ва дигар ҷойҳои ниғадорӣи маҷбури, ки аз тарафи фашистон ва иттифоқчиёни онҳо дар давраи Ҷанги дуҷони ҷаҳон сохта шуда буданд;

к) ҳамсари (шавҳари) маъҷубони вафоткардаи Ҷанги Бузурги Ватани ва маъҷубоне, ки ба онҳо баробар карда шудаанд, инчунин ҳамсари (шавҳари) иштирокчиёни вафоткардаи ҷанг, партизанҳо, пинҳонкорон, шаҳрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград дар муассисаҳо, корхонаҳо ва ташкилотҳои шаҳр кор кардаанд ва бо медали «Барои мудофияи Ленинград» ва нишони «Сокини Ленингради дар муҳосирабуда» мукофотонида шуда, дар натиҷаи касалиҳои умумӣ, иллати (маъҷубии) меҳати ва дигар сабабҳо ҳамчун маъҷуб эътироф шудаанд (ба ғайр аз шахсоне, ки дар натиҷаи амалҳои ғайриқонуни маъҷуб шудаанд), ва никоҳи дигар накардаанд.

Моддаи 16. Иштирокчиёни амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар

Чунин шахсон иштирокчиёни амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар шуморида мешаванд:

а) хизматчиёни ҳарбӣ, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромадагӣҳо, ўҳдадорони ҳарбие, ки ба ҷамъомадҳои ҳарбӣ ҷалб шудаанд, шахсони ҳайати қатори ва фармондеҳии мақомоти корҳои дохили ва амнияти давлати, кормандони мақомоти мазкур ва Вазорати мудофияи собиқ ИҚШС, ки дар асоси қарори мақомоти ҳокимияти давлатии ИҚШС ба дигар давлатҳо фиристода шуда, хангоми иҷрои вазифаҳои ҳарбиашон (хизматиашон) дар ин давлатҳо дар амалиётҳои ҷанги иштирок кардаанд;

б) хизматчиёни ҳарби, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромадагиро, шахсони ҳайати қатори ва роҳбарии мақомоти корҳои дохили ва амнияти давлати, ҷанговарон ва ҳайати фармондеҳии баталонҳои қирқунанда, взводҳо ва отрядҳои муҳофизаи халқ, ки хангоми иҷроии супоришоти Ҷангии ҳукумати дар қаламрави ИҶШС дар давраи аз 10 май соли 1945 то 31 декабри соли 1951 ё давраҳои дигар дар амалиёти ҷанги иштирок кардаанд;

в) хизматчиёни баталонҳои автомобили, ки ба Афғонистон барои кашондани борҳо дар давраи амалиёти ҷанги ба ин кишвар фиристода шудаанд;

г) хизматчиёни ҳарбии ҳайати парвозкунанда, ки аз қаламрави Иттиҳоди ҶШС барои иҷроии супоришҳои Ҷанги ба Афғонистон парвоз кардаанд;

д) кормандоне, ки (ба шумули аъзоёни экипажҳои парвозкунандаи самолётҳои авиатсияи граждони, ки дар давраи амалиёти ҷанги дар Афғонистон парвоз кардаанд) ба қисмҳои ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи ИҶШС ҳудуди давлатҳои дигар хизмат расонида, маъюб шудаанд, садаме дидаанд, ё иллатнок гардидаанд, ё бо ордену медалҳои ИҶШС мукофотонида шудаанд;

е) кормандоне, ки аз декабри соли 1979 то декабри соли 1989 ба Афғонистон ба кор фиристода шуда, муҳлати хизмати муқарраршударо адо намудаанд ё бо сабабҳои узрнок пеш аз муҳлат пас фиристода шудаанд.

Моддаи 17. Маъюбони Ҷанги Бузурги Ватани ва маъюбони амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар

Ҷунин шахсон маъюбони Ҷанги Бузурги Ватани ва маъюбони амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар шуморида мешаванд:

а) хизматчиёни ҳарби, аз ҷумла ба эҳтиёт (истеъфо) баромадагиро, (ба шумули тарбиягирандагони қисмҳои ҳарби ва юнғаҳо), ки хизмати ҳарбиро адо намудаанд ё дар қисмҳои ҳарби, штабҳо ва муассисаҳои шомили ҳайати армияи амалкунанда дохилшаванда муваққатан қарор доштанд, партизанҳо, пинҳонкорон, коргарон ва хизматчиёне, ки дар натиҷаи ярадоршави, садама, иллат ё бемории дар давраи Ҷанги граждони ва Ҷанги Бузурги Ватани, дар минтақаҳои роҳи оҳани наздикии фронт, дар соҳтмони иншоотҳои мудофиави, базаҳои ҳарбии баҳри, аэродромҳо гирифтдор шудаашон маъюб гардидаанд ва онҳое, ки аз ҷиҳати таъмини нафақа ба хизматчиёни ҳарбии қисмҳои армияи амалкунанда баробар карда шудаанд;

б) хизматчиёни ҳарбие, ки дар натиҷаи ярадоршави, садама, иллат ё бемории хангоми хифзи Ватан ё хангоми иҷроии вазифаҳои хизмати ҳарби дар фронт, дар минтақаҳои амалиёти ҷанги маъюб шудаанд;

в) шахсони ҳайати қатори ва роҳбарии мақомоти корҳои дохили ва амнияти давлати, ки дар натиҷаи ярадоршави, садама, иллат ё бемории хангоми иҷроии вазифаҳои хизматиашон дар минтақаҳои амалиёти ҷанги ба амаломата маъюб шудаанд;

г) хизматчиёни ҳарби, шахсони ҳайати қатори ва роҳбарии мақомоти корҳои дохили ва амнияти давлати, ҷанговарон ва ҳайати фармондеҳии баталионҳои қирқунанда, взводҳо ва отрядҳои муҳофизаи халқ, ки дар натиҷаи ярадоршави, садама, иллат ё бемории хангоми иҷроии супоришҳои Ҷангии ҳукумати дар қаламрави ИҶШС дар давраи аз 1 январи соли 1944 то 31 декабри соли 1951 ё давраҳои дигар ба амаломата маъюб шудаанд;

д) шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани аз тарафи мақомоти ҳокимияти маҳалли ба ҷамъоварии лавозимот ва техникаи ҳарби, аз мина тоза кардани минтақаҳо ва объектҳо ҷалб шуда, дар натиҷаи ярадоршави, садама, иллат ё бемории дар ин давра шудаашон маъюб шудаанд;

е) кормандони ба қисмҳои армияи амалкунанда дар қаламрави давлатҳои дигар хизматрасонанда, ки дар натиҷаи ярадоршави, садама, иллат ё бемории дар давраи амалиёти ҷанги дар ин давлатҳо мубталоғаштаашон маъюб шудаанд.

Моддаи 18. Мақомоте, ки фехристи қисмҳои ба ҳайати армияи амалкунанд дохилшаванда, фехристи давлатҳоеро, ки дар онҳо амалиёти ҳарби бо иштироки шахрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бурда шудаанд, муайян мекунад ва шахрвандонро ба категорияи собиқадорон дохил менамоянд

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Феҳристи қисмҳои ҳарби, ки ба ҳайати армияи амалкунанда дохил буданд, аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон бо пешниҳоди Вазорати мудоғибаи Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад.

Феҳристи давлатҳо, шаҳрҳо, минтақаҳо ва давраҳои амалиёти ҷанги, ки бо иштироки шаҳрвандони Ҷумҳурии Тоҷикистон бурда шудаанд, инчунин ба ҷумлаи собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани ва собиқадорони амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар дохил намудани дигар категорияҳои шаҳрвандон аз тарафи Маҷлиси Олии Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843).

Моддаи 19. Собиқадорони хизмати ҳарбӣ

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

1. Хизматчиёни ҳарбии Қувваҳои Мусаллаҳи, Гвардияи миллии Ҷумҳурии Тоҷикистон, Иттифоқи ҚШС, Қувваҳои Мусаллаҳи Ҷумҳурии Тоҷикистон, кӯшунҳои сарҳади, кӯшунҳои дохили ва дигар воҳидҳои ҳарбии мувофиқи Қонун ташкилшуда, инчунин хизматчиёни ҳарбии вазоратҳо ва идораҳои, ки дар онҳо хизмати ҳарбӣ пешбини шудааст, дар сурати мавҷудияти яке аз асосҳои зайл собиқадорони хизмати ҳарбӣ *мебошанд* (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843), (Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2039):

–25 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он;

–*рухсат* шудан аз хизмати ҳарбӣ бинобар вазъи саломати (аз рӯи маъюби); (ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)

–*рухсат* шудан аз хизмати ҳарбӣ бинобар ихтисор шудани штатҳо дар сурати мавҷудияти 20 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он; (ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)

–дода шудани унвони фаҳри ё мукофотонида шудан бо орденҳои медалҳои ИҚШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон, мукофотонида шудан бо се дараҷаи нишонҳои хизмати шоистаи идораи.

2. Барои шахсони дар моддаи мазкур зикршуда унвони «Собиқадори хизмати ҳарбӣ» муқаррар карда мешавад. Тартиби додани унвони «Собиқадори хизмати ҳарбӣ»-ро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад. (ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)

Моддаи 20. Собиқадорони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

1. Собиқадорони мақомоти ҳифзи ҳуқуқ он шахсоне мебошанд, ки дар вазифаи каторӣ ё дар ҳайати роҳбарӣ (аз рӯи аттестатсия) дар мақомоти корҳои дохилӣ, мақомоти гумрук, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, мақомоти назорати маводи нашъаовар ва мақомоти прокуратура хизмат мекунанд, судяҳои собиқ Иттиҳоди ҚШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон, инчунин судяҳои Суди иқтисодии Иттиҳоди давлатҳои мустақил, ки дорой яке аз асосҳои зайл ҳастанд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843, аз 24.12.2022 № 1939, Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2039):

–25 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он;

–*рухсат* шудан аз вазифа (хизмат) бинобар вазъи саломати (аз рӯи маъюби); (ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)

–*рухсат* шудан аз вазифа (хизмат) бинобар ихтисори штатҳо дар сурати мавҷудияти 20 соли тақвими собиқаи хизмат ва беш аз он; (ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)

–дода шудани унвони фаҳри ё мукофотонида шудан бо ордену медалҳои ИҚШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон, мукофотонида шудан бо се дараҷаи нишонҳои хизмати шоистаи идораи.

2. Барои шахсони дар моддаи мазкур зикршуда унвони «Собиқадори мақомоти ҳифзи ҳуқуқ» муқаррар карда мешавад. Тартиби додани унвони «Собиқадори мақомоти ҳифзи ҳуқуқ»-ро Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад. (ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)

Моддаи 21. Собикадори меҳнат

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Собикадорони меҳнат шахсоне мебошанд, ки дар корхонаҳо, муассисаҳо, ташкилотҳо сарфи назар аз шакли моликият ва шароити хоҷагидори дар давоми на камтар аз 25 соли тақвими (барои мардҳо) ва 20 соли тақвими (барои занҳо) кор карда, яке аз асосҳои зеринро доранд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*:

дода шудани унвони фаҳри ё мукофотонида шудан бо ордену медалҳои Иттиҳоди ҶШС ё Ҷумҳурии Тоҷикистон;

мукофотонида шудан бо се дараҷаи нишонҳои хизмати шоистаи идоравӣ;

барои хизматҳои шоистаашон нафақа мегиранд.

Тартиб ва шарту шароити додани унвони «Собикадори меҳнат» аз тарафи Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*.

Моддаи 22. Эътибори унвони «Қаҳрамони Тоҷикистон», орденҳо, медалҳо ва унвонҳои фаҳрии Ҷумҳурии Тоҷикистон (ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)

Эътибори унвони «Қаҳрамони Тоҷикистон», орденҳо, медалҳо ва унвонҳои фаҳрии Ҷумҳурии Тоҷикистон бо санадҳои қонунгузори Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян карда мешавад. **(ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)**

Собикадороне, ки ба мукофотҳои давлатии Ҷумҳурии Тоҷикистон сарфароз гардидаанд, аз дигар ҳуқуқу кафолатҳо ва ҷуброн, ки тавассути Статути мукофотҳои мазкур мувофиқи қонун муқаррар карда шудаанд, истифода бурда метавонанд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*.

Моддаи 23. Нишони сарисинаги ва шаҳодатномаи собикадор

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Нишонҳои сарисинагии собикадороне, ки дар моддаи 13-уми Қонуни мазкур зикр шудаанд, мукофоти давлати буда, аз номи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тавассути мақомоти (шахсони) ба он вазифадор кардашуда супурда мешаванд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843. Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2039)*.

Статути нишони сарисинаги тафассути Қонун муайян карда мешавад ва тавсифи он аз тарафи Президенти Ҷумҳурии Тоҷикистон тасдиқ карда мешавад *(Қонун аз 13.11.98с. № 675)*.

Ҳуқуқ, кафолатҳо ва ҷуброни давлатии собикадорон ҳангоми аз тарафи онҳо нишон додани шаҳодатномаҳои намунаашон яхелае, ки Шӯрои Вазирони ИҶШС то 31 декабри соли 1991 ё Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон барои ҳар як категорияи собикадорон муқаррар кардааст, татбиқ мешавад *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*.

Моддаи 24. Тадбирҳои умумии ҳифзи ҳуқуқи ва иҷтимоии собикадорон

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Ба шахсоне, ки дар асоси ҳамин Қонун собикадор дониста шудаанд, афзалиятҳои зайл дода мешавад *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*:

1) ҳуқуқи афзалиятнок барои муолиҷаи ройгон дар муассисаҳои тиббии статсионари ва амбулатории давлати *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741)*;

2) муоинаи ҳарсолаи диспансери дар муассисаҳои тиббии давлати;

3) ҳангоми ба нафақа баромадан ройгон истифода бурдан аз *марказҳои саломатие*, ки дар онҳо ба қайд гирифта шуда буданд (аз ҷумла *марказҳои саломатии* тобеи идори) *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103)*;

4) дар навбати аввал аз ҷои кор таъмин карда шудан, барои бекорон бошад, - аз тарафи мақоми таъинкунандаи нафақа дар маҳалли истиқомат ё аз тарафи мақоми таъинкунандаи нафақа таъмин намудани роҳхатҳо барои истироҳат дар шифохонаҳо, профилакторияҳо ва истироҳатгоҳҳо;

5) афзалият барои табобати *истироҳатгоҳию* курорти дар вақти муносиб (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда); **(ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)**

б) бемузд омӯхтани касбҳои нав дар маҳалли кор дар курсҳои тақмили ихтисос дар системаи давлатии тайёр кардани кадрҳо ва тақмил додани ихтисоси онҳо бо пардохти музди меҳнат аз ҷои кор дар тамоми давраи таҳсил;

7) дар мавриди мувофиқи истифода бурдани рухсатии меҳнати ҳарсолаи пулаки ва гирифтани *рухсатии бемузди меҳнат* (Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103);

8) афзалият ҳангоми таъини нафақа, пардохти *кумакпулӣ* ва андоз, ки қонунгузори муқаррар кардааст;

9) афзалият ҳангоми қабул шудан ба хона-интернатҳо барои пиронсолону маъҷубон, марказҳои минтақавии хизматрасонии иҷтимоии нафақахӯрон ва шӯъбаи расонидани ёрии иҷтимоӣ дар хона (бенавбат фақат ба собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани ва амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар, ба категорияи боқимондаи собиқадорон - дар навбати аввал) (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843);

10) афзалият дар истифодаи тамоми навъҳои хидмати алоқа, муассисаҳои мадани-равшаннамоӣ ва варзишию тандурусти, харидани билет ба тамоми, навъҳои нақлиёт (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда);

11) афзалият ҳангоми қабул шудан ба муассисаҳои таълимии давлатии таҳсилоти миёна ва олии касбӣ; (Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2039)

12) афзалият ҳангоми дохил шудан ба кооперативҳои манзили, сохтмони манзил, гараж, кооперативҳои бустонсаройсозӣ, ширкатҳои боғпарварию обчакори, ҳангоми гирифтани қитъаҳои замин (дар ҳудуди меъёре, ки қонунгузори муқаррар кардааст) барои сохтмони хонаҳои хусусӣ, хоҷагиҳои боғдорию обчакори (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда);

13) афзалият дар гирифтани қарз аз муассисаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) хона, манзили истиқомати шахсӣ, боғсарой, ободонии қитъаи боғӣ ва таъмири асосии манзилҳои ба онҳо тааллуқдошта (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда);

14) ройгон шахсӣ қунондани манзили ишғолкардаи истиқомати дар хонаҳои фонди давлатӣ ва идораҳо (аз рӯи қоидаҳои банди 9-уми ҳамин модда) (Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103);

15) ба ҳисоби собиқаи меҳнат (собиқаи хизмат) дохил қунондани факти иштирок дар амалиётҳои ҷанги дар ҳаҷми секарата (як сол ба ҳисоби се сол).

ҲАСЛИ IV. ҲУҚУҚ ВА КАҲОЛАТУ ҶУБРОНИ ДАВЛАТИИ СОБИҚАДОРОНИ ҶАНГИ БУЗУРГИ ВАТАНИ

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Моддаи 25. Ҳуқуқ ва каҳолату ҷуброни давлатии собиқадорони Ҷанги Бузурги Ватани

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Собиқадорони ҷанг (моддаи 14-ум) ғайр аз тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқи ва иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбини шудаанд, аз ҳуқуқ ва каҳолату ҷуброни давлатии зерин истифода менамоянд (Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843):

а) умрбод аз пардохтҳои зерин озод карда мешаванд;

1) аз андоз аз даромад, андози замин, андоз аз соҳибони иморатҳо ва андоз аз моликияти шахсони воқеӣ, андоз аз соҳибони васоити нақлиёт ва дигар мошини механизмҳои худгард, инчунин андоз аз курортпули, андоз аз пули рақамҳои автомобили ё мотоколяскаҳо, пардохти патент барои машғул шудан ба фаъолияти фардӣ меҳнати ё ба қайди давлат даровардани шугли соҳибкори бидуни ташкили шахсӣ ҳуқуқи, инчунин дар мавридҳои, ки қонунгузори муқаррар кардааст, аз пардохти дигар намуди андозҳо ва бочу хироч;

2) аз пардохти ҳаққи манзили ишғолнамудаи истиқомати. Зимнан то 15 метри мураббаъ аз масоҳати иловагии истиқомати ба андозан яққарата пардохта мешавад;

3) аз пардохти ҳаққи хидмати посбонии ғайриидораӣ, хадамоти коммунали (новобаста аз фонди манзили, ба истиснои пардохти қувваи брақ ва гази табиӣ) ва барои онҳое, ки дар хонаҳои оби гарме надошта зиндаги мекунанд, аз пардохти пули сӯзишвори дар ҳудуди меъёри

фурӯши барои аҳоли муқарраршуда ва хизматгузори нақлиёти барои расонидани ин сӯзишвори (*Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9*);

4) аз пардохти хизмати алоқа;

5) барои гирифтани қитъаҳои замин дар он ҳаҷме, ки қонунгузори барои сохтани хонаи шахси, боғчаҳо, гараж, хоҷагии боғдорию полези, чорво муқаррар кардааст;

6) аз фоизи қарзи якқаратаи муассисаҳои бонки давлати барои харидани (сохтани) хона, бинои шахси, боғсаро, ободонии қитъаи замини боғ, ташкили хоҷагии ёрирасон ё деҳқони;

7) аз дорупули *дар асоси доруҳат* дар ҳудуди меъёрҳои, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст; (**ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103**)

8) аз ҳаққи сохтану тармим кардани дандонҳои сунъӣ (ба истиснои дандонҳои сунъие, ки аз металлҳои қиматбаҳо сохта шудаанд) инчунин барои таъмин кардан бо навъҳои дигари ёрии протезию-ортопеди (ба истиснои онҳо, ки аз металлҳои қиматбаҳо сохта шудаанд);

9) аз пули роҳхатҳо барои таъбириши истироҳатгоҳию курорти (ба шарте, ки онҳо барои қорнамоиҳои ҷанги бо ду ва зиёда аз он орденҳои ИҚШС ва Ҷумҳурии Тоҷикистон мукофотонида шуда бошанд) (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);

10) аз роҳқирои ҳамаи навъҳои нақлиёти мусофирбарӣ шаҳри ва наздишаҳри (ба ғайр аз такси) ва дар нақлиёти автомобилии истифодаи умумӣ, бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои такси) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, ҳамчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳри ва автобусҳои хатти ҳаракати наздишаҳри (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

11) аз роҳқиро як бор дар ду сол ҳангоми рафтуомад дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ё автомобили ё ин ки мувофиқи хоҳиши ӯ дар як сол як бор сафар (рафтуомад) кардан бо нархи 50 фоиз арзоншуда бо навъҳои нақлиёти дар боло номбурда;

б) ғайр аз ин ҳуқуқи зерин дода мешавад:

1) дар навбати аввал (барои маъҷубон бенавбат) аз ҷои қор, бо нархи арзон ва барои қасоне, ки қор намеқунанд, аз ҳисоби мақоми дахлдори таъминоти нафақа гирифтани роҳхат барои таъбириши истироҳатгоҳию курорти (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);

2) дар навбати аввал шахсони барои беҳбудӣ шароити манзили муҳтоҷ, (маъҷубони гурӯҳи 1 ва 2 бенавбат) аз ҳисоби фондҳои манзилии давлатӣ ё идораи роғгон бо манзили истиқомати таъмин мешаванд (қўчондани онҳо аз манзили истиқомати хизмати бе додани манзили истиқомати дигар манъ аст) (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

3) бенавбат гузаронидани телефони хона, зимнан барои инвалидони ҷанг роғгон (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

4) берун аз конкурс қабул кардан ба муассисаҳои таълими давлатии таҳсилоти миёна ва олии қасбӣ ва дар давраи таҳсил дар ин муассисаҳо гирифтани стипендияи зиёдтаре, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст; (*Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2039*)

5) аз ҷои қор гирифтани *руҳсатии бемузди меҳнат* ба мӯҳлати се ҳафта (маъҷубони ҷанг то чор ҳафта) (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

6) дар навбати аввал (барои маъҷубони ҷанг бенавбат) таъмир намудани манзили истиқомати;

7) гирифтани *қумақпулӣ* барои қорношоямии муваққати дар натиҷаи бемории умумӣ то се моҳ пай ҳам ё то чор моҳ, пай ҳам дар як соли тақвими (маъҷубони ҷанг мувофиқан чор ва панҷ моҳ); (**ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103**)

8) гирифтани *қумақпулӣ* барои қорношоямии муваққати дар ҳаҷми 100 фоиз, новобаста аз собиқаи меҳнати; (**ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103**)

9) дар навбати аввал таъмин шудан бо сӯзишвори.

Ба иштирокчиёни ҷанг, ки дар натиҷаи бемориҳои умумӣ, иллати меҳнати ва дигар сабабҳо (ба истиснои шахсоне, ки маъҷубиашон дар натиҷаи аъмоли ғайриқонуни ба амал омадааст) маъҷуб шудаанд, ҳуқуқи қафолатҳо ва ҷуброни маъҷубони ҷанг, мувофиқи гурӯҳи муқарраршудаи маъҷуби, бидуни ташҳиси иловагии экспертии тиббӣ дода мешавад.

Моддаи 26. Ҳуқуқ ва қафолату ҷуброни давлатии маъҷубони ҷанг

Ба маъюбони чанг (моддаи 17) илова бар тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқи иҷтимоии дар моддаи 24-25-уми ҳамина Қонун пешбинишуда ҳуқуқҳои зерин дода мешаванд:

1) бенавбат дар муассисаҳои давлатии таълимии статсионари хобидан (барҳам додани шифохонаи маъюбони чанг мумкин нест);

2) ба онҳо мутобиқи хоҳишашон ба ҷои роҳхат, барои таълим истироҳатгоҳу курорти дар ду сол як бор додани ҷубронпули аз рӯи тартибу андозае, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян мекунад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*);

3) гирифтани варақаи бемори (ба маъюбони гурӯҳи 1-2) дар сурати нокифоя будани рухсатии навбати ва иловаги барои таълим ва рафтномаи курорт барои чанд рӯзе, ки лозим бошад. Зимнан *қумақпулӣ*, сарфи назар аз он ки роҳхат аз ҳисоби ки дода шудааст, пардохта мешавад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.2024с., №2103*);

4) бенавбат гирифтани масолаҳои сохтмони барои сохтмони манзили шахси ва таъмири асосии хонае, ки дар он истиқомат мекунад;

5) таъмири асосии хонаҳои хусусӣ аз ҳисоби бучети маҳалли ба тартибе, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст;

6) роғон сафар кардан, аз ҷумла барои шахсе, ки маъюби гурӯҳи 1-умро ҳамроҳи мекунад, дар тамоми навҳои нақлиёти шахрии мусофиркаш бо пешниҳоди шаходатнома (ба истиснои таксӣ) ва дар нақлиёти автомобилӣ истифодаи умумӣ (ба ғайр аз таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин ҳаракати наздишаҳри (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

7) дар як сол як бор роғон сафар кардан (рафтани омадан) тавассути нақлиёти роҳи оҳан, нақлиёти ҳавоӣ ё автомобилӣ байнишаҳри. Ба шахсе, ки маъюби гурӯҳи 1-умро дар сафар ҳамроҳи мекунад (на зиёдтар аз як ҳамроҳикунанда) нархи раҳироии навҳои номбаршудаи нақлиёт 50 фоиз арзон карда мешавад. Зимнан, маъюбони гурӯҳи 3-юм-дар як сол як бор аз раҳироии 50 фоиз арзоншудаи (рафтани омадан) бо нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ва нақлиёти автомобилӣ байнишаҳри истифода мебаранд (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

Ба маъюбони Чанги Бузурги Ватани аз рӯи тартибу мӯҳлате, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян кардааст, бо пешниҳоди муоинаи тиббии роғон (бидуни ҳуқуқи фуруҳтан) автомобилӣ сабуқрави дастӣ идорашаванда ба муддати ҳафт сол ё ин ки мотоколяска ба муддати истифодаи панҷсола дода шуда, ҳароҷоти хариди бензин, қисмҳои эҳтиётӣ, инчунин ҳароҷоти тармиму хизматрасонии техникашон пардохта мешавад. Зимнан ба маъюбоне, ки аз рӯи муоинаи тиббии барои роғон мошин ё мотоколяска гирифтани ҳуқуқ доранд онро нагирифтаанд, ҳар сол ҷубронпулии ҳароҷот барои истифодаи нақлиёт пардохта мешавад (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*).

Моддаи 27. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии собиқадорони амалиётҳои чанги дар қаламрави давлатҳои дигар

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Собиқадорони амалиёти чанги дар қаламрави давлатҳои дигар ба ғайр аз тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқи ва иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамина Қонун пешбини шудаанд, аз кафолату ҷуброни зерин истифода мебаранд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*):

а) кафолату ҷуброни дар моддаи 25-уми ҳамина Қонун зикршуда, ба истиснои зербандҳои 2), 3), 4)-ум ва 10)-уми банди «а» ва зербандҳои 3, 7-уми банди «б» - шахсоне, ки дар сарсатрҳои «а», «б», «в»-и моддаи 16-уми ҳамина Қонун зикр шудаанд, истифода мебаранд. Зимнан категорияи шахсони мазкур хизмати коммунали (ба истиснои пардохти қувваи браќ ва гази табиӣ), пули хизмати алоқаро 50 фоиз кам месупоранд, барояшон бенавбат телефони хона гузаронида мешавад. Бар замми он, категорияи шахсони номбаршуда, ки садама дидаанд ва ярадор иллатнок шудаанд, ҳақ доранд дар ду сол як бор (рафтани омадан) дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ё нақлиёти автомобилӣ байнишаҳри роғон сафар кунанд, ё бо хоҳиши худ дар як сол як бор дар нақлиёти зикршуда бо пардохтани 50 фоизи ҳақи раҳиро сафар кунанд (*Қонуни ҚТ аз 1.02.1996 № 223, аз 28.02.2004 № 9, аз 12.01.2010 № 594, аз 17.12.2020 № 1741*);

б) дар моддаи 25-уми Қонуни мазкур зикршуда ба истиснои зербандҳои 1), 2), 3), 4)-ум ва 10)-уми банди «а» ва зербандҳои 3, 7, 9-уми банди «б» онҳое, ки дар сарсатрҳои «г» ва «д»-и моддаи 16-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 594, аз 23.12.21 № 1843*);

в) дар моддаи 25-уми ҳамин Қонун зикршуда, ба истиснои зербандҳои 1), 2), 3), 4), 6), 7), 8) ва 10)-уми банди «а» ва зербандҳои 2, 3, 6, 7, 8-уми банди «б» - онҳое ки дар сарсатри «е»-и моддаи 16-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 594*).

Моддаи 28. Ҳуқуқ ва кафолату чуброни давлатии коркунони ташкилотҳои махсуси Комиссариатҳои халқи ва идораҳои собиқ ИҚШС

Коркунони ташкилотҳои махсуси Комиссариати халқии роҳҳо, Комиссариати халқии алоқа, ҳайати шиноқунандагони киштиҳои шикори ва боркашон ва ҳайати парвозу боркашонии Комиссариати халқии саноати моҳии собиқ ИҚШС, флотҳои баҳрию дарёи, ҳайати парвозқунандагону боркашонии авиатсияи Саридораи роҳҳои Баҳри Шимоли (Главсевморпуть), ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани ба ҳолати шахсони ба ҳайати Армияи Сурх дохилбуда гузаронида шуда, ба манфиати армияи амалқунанда ва флот супоришхоро дар ҳудуди сарҳадҳои ақибгоҳии фронтҳои амалқунанда, минтақаҳои оперативии флотҳо иҷро менамуданд, аъзоёни экипажҳои киштиҳои флоти боркашон, ки дар аввалҳои Ҷанги Бузурги Ватани дар бандарҳои дигар давлатҳо боздошта шудаанд, ҳамчунин шахсони дар сарсатрҳои «в» ва «г»-и моддаи 15-уми ҳамин Қонун зикршуда илова бар тадбирҳои ҳифзи иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбини шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату чуброни зерини давлати истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи бефоизи яққарата аз муассисаҳои бонки давлати барои харидани (сохтани) хонаи хусусии истиқомати, боғсаро ва ободонии қитъаи замини боғи;

2) ройгон гирифтани қитъаҳои замин дар ҳаҷме, ки қонунгузори барои сохтмони манзили истиқомати, хоҷагии боғдорию полизи ва деҳқони муайян кардаанд (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

3) дар навбати аввал гузаронидани телефони хона;

4) *дар асоси доруҳат* ройгон гирифтани доруҳо дар ҳудуди меъёре, ки Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст ва ройгон ва дар навбати аввал сохтану таъмир кардани дандонҳои сунъӣ (ба истиснои дандонҳои сунъие, ки аз металлҳои киматбаҳо сохта мешаванд) дар дармонгоҳҳои маҳалли истиқомат (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

5) гирифтани *руҳсатии бемузди меҳнат* сола ба муддати то сеҳафта (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

б) ройгон сафар қардан бо тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳр ва нақлиёти мусофиркаши наздишаҳри бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва нақлиёти автомобилӣ истифодаи умумӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳри ва автобусҳои хати ҳаракати наздишаҳри (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

7) озод будан аз пардохти хонапули, хизмати коммунали (ба истиснои пардохти қувваи брақ ва гази табиӣ) ва хизмати алоқа (*Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9*).

Моддаи 29. Ҳуқуқ ва кафолату чуброни давлатии шаҳрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград (аз 8 сентябри соли 1941 то 27 январи соли 1944) дар корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои шаҳр қор қарда, бо медали «Барои мудофияи Ленинград» ё нишони «Ба сокини Ленингради дар муҳосирабуда» мукофотонида шудаанд

Шаҳрвандоне, ки дар давраи муҳосираи шаҳри Ленинград (аз 8 сентябри соли 1941 то 27 январи соли 1944) дар корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳои шаҳр қор қарда, бо медали «Барои мудофияи Ленинград» ё нишони «Ба сокини Ленингради дар муҳосирабуда» мукофотонида шудаанд, илова бар тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқи ва иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми

хамин Қонун пешбини шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату чуброни зерини давлати истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи бефоизи яккарата аз муассисаҳои бонки давлати барои харидани (сохтани) хонаи хусусии истиқомати, хоҷагии боғдори ё деҳқони;

2) дар навбати аввал ройгон ва бенавбат гирифтани манзили истиқомати дар хонаҳои мансуби фонди манзилии давлати ва идораи барои шахсоне, ки муҳтоҷи беҳтар кардани шароити манзили мебошанд, дар навбати аввал таъмир намудани манзилҳои истиқоматии онҳо (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

3) бенавбат гузаронидани телефони хона;

4) ройгон гирифтани қитъаҳои замин дар ҳаҷме, ки қонунгузори барои сохтмони манзили истиқоматии шахси, хоҷагии боғдорию полизи муайян кардааст (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

5) ройгон гирифтани доруҳо *дар асоси дорухат* дар ҳудуди меъёре ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

б) ройгон сохтану таъмир кардани дандонҳои сунъӣ (ба истиснои дандонҳои сунъие, ки аз металлҳои қиматбаҳо сохта шудаанд), ва таъмин намудан бо дигар навъҳои дандонҳои сунъӣ ва маснуоти ортопеди (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

7) гирифтани *рухсати беғузори меҳнат* ба мӯҳлати то се ҳафта дар як сол (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

8) аз ҷои қор таъмин шудан бо роҳхат ба шифохонаҳо, дармонгоҳҳо, хонаҳои истироҳат бо нархи арзон ва қасони қорнақунанда аз тарафи мақомоти нафақа бо роҳхатҳои ройгон таъмин карда мешаванд (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

9) ройгон таъмин шудан бо роҳхатҳо аз рӯи муоинаи тиббӣ барои табobati истироҳатгоҳию курорти дар давраи аз октябр то апрел (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

10) ройгон сафар кардан дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳри ва наздишаҳрибо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои такси) ва нақлиёти автомобилии истифодаи умумӣ (ғайр аз такси) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани байнишаҳри ва автобусҳои хати ҳаракати наздишаҳри (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

11) ройгон сафар кардан дар ду сол як бор (рафтани омадан) дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ё нақлиёти автомобилии байнишаҳри ё ин ки дар як сол як бор сафар кардан ба навъҳои нақлиёти номбаршуда бо 50 фоиз кам кардани роҳқиро (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

12) озод будан аз пардохти хонапули. Зимнан пули масоҳати иловагии манзили истиқомати (то 15 метри мураббаъ) дар ҳаҷми яккарата пардохта мешавад;

13) озод будан аз пардохти музди хизмати посбонии ғайриидораи, хизмати коммунали ва хизмати алоқа. Зимнан шахсоне, ки хонаҳояшон маркази гармидиҳанда надорад, - аз пардохти пули сӯзишвори, ки дар ҳудуди меъёрҳои барои фурӯш ба аҳоли муқаррар карда шудаанд ва хизмати нақлиёти барои овардани ин сӯзишвори.

Моддаи 30. Ҳуқуқ ва кафолату чуброни давлатии шахсоне, ки солҳои Ҷанги Бузурги Ватани дар объектҳои ҳарбии ҳудуди сарҳади ақибгоҳии фронтҳои амалқунанда қор мекарданд

Шахсоне, ки дар объектҳои муҳофизати зиддиҳавоӣ, муҳофизати зиддиҳавоии маҳалли, сохтмони иншоотҳои муҳофизати, базаҳои баҳри, аэродромҳо ва дигар объектҳои ҳарбии ҳудуди сарҳади ақибгоҳии фронтҳои амалқунанда, дар минтақаҳои наздифронтӣ роҳи оҳан ва автомобилгард, дар шифохонаҳои сайёр (эвакуасиони), ва поездҳои санитари дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани қор кардаанд, илова бар тадбирҳои ҳифзи ҳуқуқи ва иҷтимоӣ, ки моддаи 21-уми ҳамаи Қонун пешбини намудааст аз ҳуқуқ ва кафолату чуброни давлатии зерин истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи яккаратаи бефоизи муассисаҳои бонки давлати барои харидани (сохтани) хонаи истиқоматии хусусӣ, боғсарой ва ободонии қитъаи замини боғ аз рӯи тартиб ва ҳаҷме, ки қонунгузори муқаррар кардааст;

2) ройгон гирифтани қитъаҳои замин дар ҳаҷме, ки қонунгузори барои сохтмони манзили хусуси ва ташкили хочагии деҳқони муайян кардааст (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

3) 50 фоиз кам кардани нархи доруҳои *дар асоси доруҳат* гирифташаванда дар ҳудуди меъёрҳои, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар кардааст; (**ҚҶТ аз 13.11.24с., №2103**)

4) гирифтани *рухсати бемузди меҳнат* ба мӯҳлати то се ҳафта дар як сол (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

5) ройгон сафар кардан дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳри ва нақлиёти мусофиркаши наздишаҳри (ба ғайр аз такси) ва нақлиёти автомобилии истифодаи умуми дар деҳот бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомати, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳри ва автобусҳои хатти ҳаракати наздишаҳри (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

6) озод будан аз пардохти пули манзил, хизмати коммунали (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ), пардохти пули хизмати алоқа (*Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9*);

7) касонеро, ки дар натиҷаи бемории умуми маъҷуби гурӯҳи I ва II шудаанд, аз манзили хизмати ишғолкардашон бидуни барояшон *ройгон додани манзили истиқомати* дигар хориҷ намудан мумкин нест. (**ҚҶТ аз 13.11.24с., №2103**)

Моддаи 31. Ҳуқуқ ва қафолату ҷуброни давлатии шахсоне, ки аз 22 июни соли 1941 то 3 сентябри соли 1945 на камтар аз шаш моҳ дар хизмати ҳарби, хизмати мақомоти қорҳои дохили ва амнияти давлати будаанд (ба ғайр аз шахсони дар ҳайати армияи амалкунанда буда ё барои хизмати бенақсонии ҳарбии солҳои Ҷанги Бузурги Ватани дар ақибгоҳ бо ордену медалҳои ИҶШС мукофотнидашуда)

Шахсоне, ки аз 22 июни соли 1941 то 3 сентябри соли 1945 камаш 6 моҳ дар хизмати ҳарби, хизмати мақомоти қорҳои дохили ва амнияти давлати будаанд (ғайр аз шахсони дар ҳайати армияи амалкунанда буда ё, барои хизмати бенақсонии ҳарби дар ақибгоҳ, солҳои Ҷанги Бузурги Ватани бо ордену медалҳои ИҶШС мукофотонида шудаанд), ба ғайр аз тадбирҳои химояи ҳуқуқию иҷтимоӣ, ки моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбини кардааст, аз ҳуқуқ ва қафолату ҷуброни зайли давлати истифода мебаранд:

1) гирифтани кредитҳои яқдафъагии бефоизи муассисаҳои бонки давлати барои харидани (сохтани) манзил, хонаи истиқомати шахси, боғсарой, ободонии қитъаи замини боғ, ташкили хочагии ёрирасон ва деҳқони ба тартибе, ки қонунгузори муқаррар кардааст;

2) маъҷубони гурӯҳҳои I ва II аз хонаҳои хизмати, ки дар он зиндаги мекунанд, бе додани дигар манзили ройгон кӯчонда шуда наметавонанд (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

3) гирифтани *рухсати бемузди меҳнат* ба мӯҳлати то се ҳафта дар як сол (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

4) рафтуоии ройгон дар ҳамаи навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳри бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ), инчунин 50 фоиз кам кардани музди рафту омад бо нақлиёти мусофиркаши наздишаҳри ва нақлиёти автомобилии истифодаи умуми дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*).

Моддаи 32. Ҳуқуқу қафолатҳо ва ҷуброни шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани на камтар аз шаш моҳ дар ақибгоҳ қор кардаанд, ба истиснои замони қор дар маҳалҳои муваққатан истилошудаи ИҶШС, ё барои меҳнати фидокоронаи солҳои Ҷанги Бузурги Ватани дар ақибгоҳ бо ордену медалҳои мукофотонида шудаанд

Шахсоне, ки дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани камаш шаш моҳ дар ақибгоҳ қор кардаанд, ба истиснои замони қор кардан дар маҳалҳои муваққатан истилошудаи ИҶШС ё барои меҳнати фидокоронаи солҳои Ҷанги Бузурги Ватани дар ақибгоҳ бо ордену медалҳои ИҶШС мукофотонида шудаанд, бар замми тадбирҳои химояи ҳуқуқию иҷтимоӣ дар моддаи 24 Қонуни мазкур пешбинишуда аз ҳуқуқ ва қафолату ҷуброни давлатии дар моддаҳои 25, 26 ва банди 2 моддаи 31 Қонуни мазкур пешбинишуда истифода мебаранд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 594*).

Моддаи 33. Ҳуқуқ ва кафолату чуброни собиқ асирони ноболиғи конслагерҳои фашисти

Асирони собиқ ноболиғи лагерҳои концентратсионӣ, гетто ва дигар ҷойҳои нигоҳдории маҷбури, ки фашистон ва иттифокчиёни онҳо дар давраи Ҷанги Бузурги Ватани ташкил карда буданд, бар замми Ҳимояи ҳуқуқи ва иҷтимоии дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун пешбинишуда, аз ҳуқуқ ва кафолату чуброни давлатии зайл истифода мебаранд:

1) гирифтани қарзи бефоиз аз муассисаҳои бонки давлатӣ барои харидани (сохтани) манзил, хонаи истиқоматии шахси, боғсарой, ободонии қитъаи боғ, ташкили хочагии ёрирасон ё деҳқони ба тартибе, ки қонунгузори муқаррар кардааст;

2) озод будан аз пардохти пули манзил, хизмати коммунали (ба истисноӣ пардохти қувваи браќ ва гази табиӣ) ва хизмати алоқа, касоне, ки дар хонаҳои маркази гармидиҳанда надошта сукунат доранд, аз пули сӯзишвори дар ҳудуди меъёрҳои, ки барои фурӯш ба аҳоли муқаррар шудааст (*Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9*);

3) дар навбати аввал гузаронидани телефони хона;

4) 50 фоиз кам кардани пардохти пули доруҳои *дар асоси доруҳат* харидашаванда дар ҳудуди меъёрҳои, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муқаррар намудааст, ҳамчунин пардохти пули сохтан ва таъмир кардани протезҳои дандон (ба истисноӣ протезҳо аз маъданҳои киматбаҳо) ва дигар ёрии протезию ортопеди аз рӯи нишондоди тиббӣ; (**ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103**)

5) гирифтани *руҳсатии бемузди меҳнат* ба муддати то се ҳафта дар як сол (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; 13.11.2024с., №2103*);

6) соле як маротиба 50 фоиз кам кардани нархи рафтуомад дар нақлиёти роҳи оҳан, нақлиёти ҳавоӣ ё нақлиёти автомобилӣ байнишаҳри ва ё бо хоҳиши худ дар ду сол як маротиба дар нақлиёти фавқуззикр ройгон рафтуомад кардан (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

7) ройгон рафтуомад кардан дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳри ва нақлиёти мусофиркаши наздишаҳри бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истисноӣ таксӣ) ва нақлиёти автомобилӣ истифодаи умумӣ (ба ғайр аз таксӣ) дар деҳот дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, инчунин дар нақлиёти роҳи оҳани наздишаҳри ва автобусҳои хатти ҳаракати наздишаҳри (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*).

ФАСЛИ V. ҲУҚУҚ ВА КАФОЛАТУ ЧУБРОНИ ДАВЛАТИИ ШАХСОНЕ, КИ БАРОИ ХИЗМАТҲОИ ШОЁН БО ОРДЕНУ МЕДАЛҲО МУКОФОТОНИДА ШУДААНД

Моддаи 34. Ҳуқуқ ва кафолату чуброни Қаҳрамонҳои Иттиҳоди Шӯрави ва ашхоси бо се дараҷаи ордени «Шараф» мукофотонидашуда

Қаҳрамонҳои Иттиҳоди Шӯрави ва ашхоси бо се дараҷаи ордени «Шараф» мукофотонидашуда илова ба тадбирҳои Ҳимояи ҳуқуқи ва иҷтимоие, ки дар моддаи 24, зербандҳои 2), 3), 4), 5), 6), 7), 9)-уми банди «а» ва зербандҳои 2, 3, 4, 5, 6, 7, 8, 9-уми банди «б»-и моддаи 25, сарсатрҳои 1, 3, 4, 5-уми қисми якуми моддаи 26-уми ҳамин Қонун пешбини шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату чуброни давлатии зайл истифода мебаранд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 594*);

1) таъини нафақа барои хизматҳои шоён;

2) соле як маротиба рафтуомади ройгон бо нақлиёти роҳи оҳан (вағони купейдор), нақлиёти ҳавоӣ ё автомобилӣ байнишаҳри (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*);

3) озод будан аз пардохти ҳамаи андозу бочу хироч;

4) соле як маротиба аз ҷои қор ва барои шахсоне, ки қор намекунанд, аз ҷониби мақомоти нафақа таъмин шудан бо роҳхати ройгон барои муолиҷаи *истироҳатгоҳию* курорти мутобиқи ҳулосаи муассисаи тиббӣ (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.2024с., №2103*);

5) додани масоҳати иловагии истиқомат дар биноҳои фонди манзили давлатӣ ё идоравӣ то 20 метри мураббаъ. (**ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103**)

Бо қарори мақомоти иҷроияи маҳаллии ҳокимияти давлатии ҷои таваллуди Қаҳрамони Иттиҳоди Шӯрави ва шахси бо се дараҷаи ордени «Шараф» мукофотонидашуда хотираи онҳо бо гузоштани номашон ба кӯчаю майдонҳо, гулгаштҳо, мактабу маҳалҳои аҳолинишин, объектҳои физикию географӣ ё бо тадбирҳои дигари дар қонунгузори пешбинигардида абади гардонида мешавад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 35. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии Қаҳрамонҳои Меҳнати Сотсиалисти ва ашҳоси бо се дараҷаи ордени «Шарафи Меҳнати» мукофотонидашуда

Қаҳрамонҳои Меҳнати Сотсиалисти ва ашҳоси бо се дараҷаи ордени «Шарафи Меҳнати» мукофотонидашуда илова ба Ҳимояи ҳуқуқию иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24, зербандҳои 1), 2), 3), 4), 5), 6), 9)-уми банди «а», зербандҳои 2, 3, 4, 5, 8-уми банди «б»-и моддаи 25, сарсатрҳои 1, 3, 4, 5-уми қисми якуми моддаи 26 ва бандҳои 1, 2, 3-уми қисми якуми моддаи 34-уми ҳамин Қонун пешбини шудааст, ба ройгон гирифтани масоҳати иловагии манзили истиқомати то 15 метри мураббаъ ҳақ доранд (*Қонуни ҚТ аз 12.01.2010 № 594, аз 17.12.2020 № 1741*).

Моддаи 36. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни шахсоне, ки бо се дараҷаи ордени «Барои хизмати Ватан дар Қувваҳои Мусаллаҳи ИҶШС» мукофотонда шудаанд

Шахсони бо се дараҷаи ордени «Барои хизмати Ватан дар Қувваҳои Мусаллаҳи ИҶШС» мукофотонидашуда бар зами тадбирҳои Ҳимояи ҳуқуқи ва иҷтимоии дар моддаи 24, зербандҳои 1), 2), 5), 9)-уми банди «а», зербандҳои 2, 4, 5, 7-уми банди «б»-и моддаи 25, банди 3-уми қисми якуми моддаи 34-уми ҳамин Қонун пешбинишуда ҳақ доранд, ки сола як маротиба бо нақлиёти роҳи оҳан (вағони купейдор) ройгон рафту омад кунанд ва хароҷоти хизмати комуналиро дар ҳаҷми 50 фоиз кам мепардозанд (*Қонуни ҚТ аз 1.02.1996 № 223, аз 12.01.2010 № 594, аз 17.12.2020 № 1741*).

ФАСЛИ VI. ҲУҚУҚ ВА КАФОЛАТУ ҶУБРОНИ ДАВЛАТИИ СОБИҚАДОРони ХИЗМАТИ ҲАРБИ, МЕҲНАТ ВА МАҚОМОТИ ҲИФЗИ ҲУҚУҚ СОБИҚАДОРон - ШАҲРВАНДОНИ ДАВЛАТҲОИ ДИГАР

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Моддаи 37. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни собиқадорони хизмати ҳарби

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Собиқадорони хизмати ҳарби (моддаи 19) бар зами тадбирҳои Ҳимояи ҳуқуқию иҷтимоӣ, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун ва санадҳои қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон дар бораи статуси хизматчиёни ҳарбе пешбини шудааст, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии зайл истифода мекунанд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*):

1) озод будан аз пардохти андозҳо (кам кардани маблағи андозҳо) дар ҳолатҳое, ки қонунгузори муайян месозад;

2) дар навбати аввал таъмин шудан бо манзили ройгон дар иморатҳои фонди манзилии давлати ва идораи. Зимнан аз манзил хориҷ кардани хизматчиёни ҳарбии аз хизмати ҳарби ҷавобшуда бидуни барояшон додани манзили дигар манъ аст (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741; аз 13.11.2024с., №2103*);

3) гирифтани масоҳати иловагии истиқомати то 9 метри мураббаъ (барои ҳайати афсарони олирутба);

4) 50 фоиз кам кардани пули пардохти манзил ва хизмати коммунали (ба истиснои пардохти қувваи брақ ва гази табиӣ) (*Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9*);

5) таъмини муолиҷаи *истирохатгоҳию* курорти аз ҳисоби Вазорати муҳофизати Ҷумҳурии Тоҷикистон. Дар ин сурат шахсоне, ки аз Вазорати муҳофизати Ҷумҳурии Тоҷикистон роҳхат мегиранд, як ҳиссаи арзиши роҳхатро мувофиқи тартиб ва андозаи муқарраркардаи қонун мепардозанд; (**ҚТ аз 13.11.24с., №2103**)

б) озод намудан аз пардохти пули рафтуомад дар хамаи навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳри ва наздишаҳри бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва нақлиёти автомобилӣ истифодаи умумӣ (ғайр аз такси) дар деҳот (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*).

Ба собиқадорони дорои унвони генерал хангоми фиристода шуданашон барои хизматрасонии тиббӣ ва муолиҷаи *истироҳатгоҳи*ю курорти ба муассисаҳои тиббии ҳарби, санаторияву истироҳатгоҳҳо мутобиқи роҳхатҳое, ки муассисаҳои тиббии ҳарби медиханд, ҳуқуқ дода мешавад, ки дар асоси ҳулосаи муассисаҳои марбутаи тиббии ҳарбии Вазорати мудофияи Ҷумҳурии Тоҷикистон аз ҳисоби маблағи идораи дахлдор барои муолиҷаи статсионари рафта оянд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.2024с., №2103*).

Моддаи 38. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии собиқадорони мақомоти хифзи ҳуқуқ

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Собиқадорони мақомоти хифзи ҳуқуқ бар зами тadbирҳои ҳимояи ҳуқуқи иҷтимоие, ки дар моддаи 24-уми ҳамин Қонун, санадҳои конунгузорӣ оид ба статуси шахсони ҳайати қаторӣ ва раҳбарии мақомоти корҳои дохилӣ, шахсони дорои унвони махсуси мақомоти гумрук, мақомоти назорати маводи нашъаовар, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, судҳо ва кормандони прокуратура тафтишотии мақомоти прокуратура аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии зайл истифода мебаранд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843, аз 24.12.2022 № 1939, Қонуни ҚТ аз 03.01.2024 № 2024*):

1) таъин кардани нафақа, пардохтани замимапулӣ ва иловапулӣ ба нафақа мутобиқи Қонун «Дар бораи таъмини нафақаи хизматчиёни ҳарбӣ»;

2) ҳисоб кардани вақти хизмат (собиқаи хизмат) ба собиқаи меҳнат (як бар як);

3) озод кардан аз пардохти пули рафтуомад дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳрӣ ва наздишаҳрӣ бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) ва дар нақлиёти автомобилӣ истифодаи умум бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар деҳот (*Қонуни ҚТ аз 17.12.2020 № 1741*);

4) дар навбати аввал гирифтани хона, аз ҷумла масоҳати иловагии манзил то 9 метри мураббаъ (масоҳати иловагӣ ба шарте дода мешавад, ки унвон, дараҷа (рутба) ба унвони генерал-майор ва унвони аз он болотар, мутобиқ бошад);

5) 50 фоиз кам кардани пардохти пули манзил, хизмати коммуналӣ (ба истиснои пардохти қувваи барқ ва гази табиӣ) (*Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9*).

Моддаи 39. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии собиқадорони меҳнат

(*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*)

Собиқадорони меҳнат хангоми ба нафақа баромадан бар зами тadbирҳои ҳимояи ҳуқуқи иҷтимоие, ки дар моддаи 24, банди 3-юми моддаи 38-уми ҳамин Қонун пешбини шудаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии зайл истифода мебаранд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*):

1) гирифтани кӯмаки модди ё молиявӣ аз ҳисоби маблағи корхонаҳо;

2) гирифтани иловапули ба нафақа;

3) барои онҳое, ки ба нафақаи пиронсоли баромадаанд, нигоҳ доштани собиқаи муттасили меҳнати;

4) дар навбати аввал гирифтани манзил (дар ҳолатҳои пешбиникардаи Қонун).

Собиқадорони меҳнат вақти ба нафақа баромадан аз ҳуқуқи аъзои коллективи меҳнати корхонаҳо, муассисаҳо ва ташкилотҳое, ки онҳо пеш аз нафақахӯр шудан дар он ҷо кор мекарданд, истифода мебаранд. Ҳуқуқи бехбуди шароити манзилии онҳо ва иштироки онҳо дар хусусигардони ва саҳҳомикунони корхона, муассиса ва ташкилот боқи мемонад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 40. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии собиқадорон - шаҳрвандони давлатҳои дигар, ки муваққатан муқими Ҷумҳурии Тоҷикистон мебошанд

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Собикадорон - шахрвандони давлатҳои собиқ ИҶШС, шахрвандони хориҷи ва шахсони бешаҳрванд, ки муваққатан муқими Ҷумҳурии Тоҷикистон гаштаанд, аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни зерини давлати истифода мебаранд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.2024с., №2103)*:

а) собикадорони ҷанг *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*;

аз рӯи варақаҳои доруҳати духтурон ройгон гирифтани дорувор (дар ҳудуди меъёрҳои, ки Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян месозад) *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843)*;

муолиҷаи ройгон дар муассисаҳои тиббии давлати *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741)*;

б) собикадорони ҳамаи категорияҳо *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*:

рафтуомади ройгон дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳри ва наздишаҳри бо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои такси) ва дар нақлиёти автомобилии истифодаи умум дар деҳот *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741)*;

бенавбат истифода бурдан аз хизмати алоқа ва муассисаҳои варзишӣ солимгардони ва маданияту маърифати *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*;

бенавбат харидани билет ба ҳамаи навъҳои нақлиёт.

ҲАСЛИ VII. ҲУҚУҚ ВА КАФОЛАТУ ҶУБРОНИ АЪЗОИ ОИЛАИ СОБИКАДОРОН

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Моддаи 41. Шахсоне, ки аъзои оилаи собикадорон доништа мешаванд

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Шахсони зайле, ки яқоя бо оилаи собикадор зиндаги мекунанд, аъзои оилаи ӯ доништа мешаванд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*:

а) волидайн (модар, падар);

б) ҳамсарон (шавҳар, зан);

в) фарзандони ба синни 18 нарасида ё калонтар аз ин син, агар онҳо дар муассисаҳои таълимии оли ё миёнаи касби таҳсил намоянд;

г) бародарон, хоҳарон ва набераҳои ғайриқобили меҳнат, агар онҳо дар таъминоти собикадор бошанд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*;

д) бобо, биби ё дигар ашхоси ғайриқобили меҳнат, ки дар таъминоти собикадор мебошанд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*.

Моддаи 42. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии аъзои оилаи собикадор

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Аъзои оилаи собикадор аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни зайли давлати истифода мебаранд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*:

а) 50 фоиз кам кардани пардохти пули хизмати коммунали (ба истиснои пардохти қувваи брақ ва гази табиӣ) барои аъзои оилаи собикадор, ки дар сарсатри «а» моддаи 27, дар модаҳои 25, 26, 28, 29, 30, 33, 35 ва 36-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд *(Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9, аз 23.12.21 № 1843)*;

б) 50 фоиз кам кардани пардохти пули манзил барои аъзои оилаи собикадор, ки дар модаҳои 26, 31, 35-уми Қонуни мазкур зикр шудаанд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*;

в) аз пардохтани пули хизмати коммунали (ба истиснои пардохти қувваи брақ ва гази табиӣ) озод намудани аъзои оилаи собикадор, ки дар моддаи 34-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд *(Қонуни ҚТ аз 28.02.2004 № 9, аз 23.12.21 № 1843)*.

Моддаи 43. Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни иловагии давлатии аъзои оилаҳои собикадорони Ҷанги Бузурги Ватани ва собикадорони амалиёти ҷанги дар қаламрави давлатҳои дигар, ки ҳалок шудаанд (фавтидаанд)

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Аъзои оилаҳои собиқадорони Чанги Бузурги Ватани ва собиқадорони амалиёти Чангии дар қаламрави давлатҳои дигар ҳалокшуда (фавтида), ки дар модаҳои 14, 16 ва 17-уми ҳамин Қонун зикр шудаанд, ба замири тадбирҳои ҳимояи ҳуқуқи ва иҷтимоии дар моддаи 42-юми Қонуни мазкур пешбинишуда аз ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни зайли давлати истифода мебаранд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*:

1) таъини нафақа ба сабаби гум кардани саробон ва андозбандии имтиёзнok;

2) гирифтани *кумакпулӣ* барои гӯрондан дар ҳадди меъёре, ки қонунгузори муқаррар кардааст; **(ҚЧТ аз 13.11.24с., №2103)**

3) ба моликияти оила додани автомобили сабукрав ё мотоқоляскае, ки маъҷуб ройгон гирифта буд *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741)*;

4) дар навбати аввал бо манзил ройгон таъмин намудани ашхоси муҳтоҷи беҳбудии шароити манзил *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741)*;

5) кам кардани пули пардохти сӯзишвори (дар ҳаҷми 50 фоиз) дар ҳудуди меъёре, ки соқинони хонаҳои марказгарми надошта мехаранд;

6) гирифтани кредити якқаратаи имтиёзноки муассисаҳои бонки барои харидани (сохтани) квартира, хонаи истиқомати, боғсарой, ободонии қитъаҳои боғ, ташкили хоҷагии ёрирасон ё деҳқони;

7) ҳуқуқи имтиёзноки дохилшави ба кооперативҳои манзили, сохтмони манзил, гаражҳо ва кооперативҳои дигар, ширкатҳои боғу полизи;

8) ройгон гирифтани қитъаи замин ба андозаи дар Қонун муайяншуда барои сохтмони манзил, ба роҳ мондани хоҷагии боғу полизи ё деҳқони *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741)*;

9) норавоии аз хонаҳои истиқоматии хизмати баровардани оилаҳои собиқадорони ҳалокшуда (фавтида) бе ин ки ба онҳо хонаи дигари истиқомати ройгон дода шавад *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843)*;

10) ройгон истифода кардан аз *марказҳои саломатӣ* хангоми ба нафақа баромадан, ки аъзои оила дар замони зинда будани собиқадори ҳалокшуда (фавтида) вобаста карда шуда буданд *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.2024с., №2103)*;

11) дар асоси варақаҳои доруҳати духтурон ба ҳадди меъёр ва тартиби муқарраркардаи Ҳуқумати Ҷумҳурии Тоҷикистон аз дору ройгон таъмин намудани волидайн, зани (шавҳари) собиқадори ҳалокшуда (фавтида) *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843)*;

12) ҳуқуқи имтиёзнok барои таъмин карда шудан бо роҳхати профилакторияҳо, истироҳатгоҳҳо (дар сурати ҷои будани муолиҷаи истироҳат аз нигоҳи тиббӣ) аз охири ҷои кори собиқадори ҳалокшуда (фавтида) *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.2024с., №2103)*;

13) ройгон сафар кардани волидайн, зани (шавҳари) собиқадори ҳалокшуда (фавтида) дар тамоми навъҳои нақлиёти мусофиркаши шаҳри, наздишаҳри (ба ғайр аз такси) ва дар нақлиёти автомобилӣ истифодаи умуми деҳотбо пешниҳоди шаҳодатнома (ба истиснои таксӣ) дар ҳудуди ноҳияи маъмурии ҷои истиқомат, ҳамчунин дар нақлиёти роҳи оҳани хатти наздишаҳри ва дар автобусҳои маршрутҳои наздишаҳри *(Қонун аз 17.12.2020 № 1741, аз 23.12.21 № 1843)*;

14) дар навбати яқум қабул кардани зани (шавҳари) собиқадори ҳалокшуда (фавтида) ба хона-интернатҳои пиронсолону маъҷубон, ба марказҳои хизматрасонии иҷтимоӣ, ҳамчунин бенавбат қабул намудани онҳо барои хизматрасонии аз тарафи шӯъбаҳои кӯмаки иҷтимоӣ дар хона *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*;

Ҳуқуқи кафолатҳо ва ҷуброни давлати ба волидайн зани (шавҳари) дубора ақди никоҳ накарда, сарфи назар аз ин ки онҳо нонхӯри собиқадори Чанги Бузурги Ватани, собиқадори амалиёти чанги мебошанд ё не ва сарфи назар аз гирифтани ҳар навъи нафақа ва музди кор, ҳамчунин ба шахсони дар банди «и» моддаи 15-уми ҳамин Қонун зикршуда дода мешаванд *(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)*.

Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатӣ, ки барои аъзои оилаи собиқадорони ҳалокшудаи Чанги Бузурги Ватанӣ ва собиқадорони амалиёти Чангии қаламрави давлатҳои дигар муқаррар карда шудаанд, ба аъзои оилаҳои хизматчиёни ҳарбӣ, шахсони ҳайати қаторӣ ва ҳайати роҳбарии мақомоти қорҳои дохилӣ ва амнияти давлатӣ, шахсони дорой унвони махсуси

мақомоти гумрук, мақомоти назорати маводи нашъаовар, мақомоти назорати давлатии молиявӣ ва мубориза бо коррупсия, судяҳо ва кормандони прокуратура тафтишотии мақомоти прокуратура, ки ҳангоми иҷрои хизмати ҳарбӣ ё вазифаҳои хизматӣ, ё дар асири ва ё мутобиқи тартиби муқарраркардаи Қонун дар минтақаҳои амалиёти ҷанги беному нишон гумгашта доништа шудаанд, татбиқ мегарданд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843, аз 24.12.2022 № 1939, аз 03.01.2024 № 2039*).

ФАСЛИ VIII. ҚОИДАҲОИ НИҲОИ

Моддаи 44. Боздоштани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии собиқадор ва аъзон оилаи вай

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Дар сурати ба маҳрумӣ аз озоди маҳкум шудани собиқадор ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии пешбининамудаи ҳамин Қонун дар давраи адо кардани ҷазои таъиннамудаи суд боздошта мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Мақоме, ки ба собиқадор замираваракаи шаҳодатнома ро дар бораи истифодаи ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии пешбиникардаи Қонуни мазкур додааст, варакаи мазкурро бекор мекунад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни марбутаи давлати баъд аз адои ҷазо дар асоси дархости он муассисаи ислоҳоти меҳнати, ки собиқадор дар он ҷо мӯҳлати ҷазоро сипари мекунад, аз нав барқарор карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Масъалаи боздоштан ё барқарор намудани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии нисбати аъзони оилаи собиқадори ба **маҳрум сохтан** аз озоди маҳкумшуда низ ба ҳамин тартиб ҳал мегардад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843; аз 13.11.2024с., №2103*).

Моддаи 45. Таъмини молиявии ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии собиқадорон ва аъзони оилаи онҳо

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Таъмини молиявии ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатие, ки Қонуни мазкур барои собиқадорон ва аъзони оилаи онҳо пешбини намудааст, аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ ба амал бароварда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Хароҷоти ташкилотҳои нақлиёти мусофирбар барои ҳамлу нақли собиқадорон ва шахсони ба онҳо баробаркардашуда дар ҳудуди шаҳр, назди шаҳр ва ноҳия аз ҳисоби бучети маҳаллӣ ҷуброн карда мешавад (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Хароҷот барои ҳамлу нақл дар нақлиёти роҳи оҳан, ҳавоӣ ва дар хатсайри байнишаҳрии автомобилӣ аз ҳисоби бучети ҷумҳуриявӣ ҷуброн карда мешавад.

Тартиби пушонидани хароҷот барои истифодаи роғгон аз хизматрасонии нақлиётро Ҳукумати Ҷумҳурии Тоҷикистон муайян менамояд (*Қонун аз 17.12.2020 № 1741*).

Моддаи 46. Ҷавобгарӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Шахсони воқеӣ ва ҳуқуқӣ барои риоя накардани талаботи Қонуни мазкур бо тартиби муқаррарнамудаи қонунгузории Ҷумҳурии Тоҷикистон ба ҷавобгарӣ кашида мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Моддаи 47. Баҳсҳо аз рӯи масъалаҳои вобаста ба амали кардани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии пешбиникардаи Қонуни мазкур

(Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843)

Баҳсҳо аз рӯи амали кардани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлатии пешбининамудаи Қонуни мазкур аз тариқи суд ҳал карда мешаванд (*Қонуни ҚТ аз 23.12.21 № 1843*).

Амалҳои ғайриқонунии мақомот ва шахсони мансабдор оид ба амали намудани ҳуқуқ ва кафолату ҷуброни давлати низ ба ҳамин тартиб ҳал карда мешаванд.

Президенти
Ҷумҳурии Тоҷикистон

Э. РАҲМОНОВ

ш. Душанбе
7 апрели соли 1995 № 59